

MODT. I MST.
23 MAR. 2015

Jægerspris, den 20.3.2015

Til Katja Barnewitz

Modtaget i
Naturstyrelsen
25 MAR. 2015

Vedr.: Telefonsamtale d.d. angående projekt Rynket hybenrose.

Vedlagt er det projekt om rynket hybenrose, som vi talte om på telefonen.

Projektet blev udtænkt og udført af min afdøde mand William Ross Andersen, som led i hans uddannelse, da han arbejdede på skydeterrænet i Jægerspris.

Han fik efterfølgende en del henvendelser om dette projekt, hvilket formentligt vil fremgå af diverse skrivelser til miljøministereiet. Han har bl.a. haft en del kontakt til Erling Krabbe, i forbindelse med udfærdigelse af diverse drifts og plejeplaner for Jægerspris skyde- og øvelses terræn.

Håber dette projekt kan medvirke til en systematisk tilgang til bekæmpelse af denne invasive art, uden brug af sprøjtemidler.

Med venlig hilsen

Anna Marie Andersen, Møllehegnet 39.1, 3630 Jægerspris

Mail: miesosuandersen@hotmail.com

Telefon 41 47 09 40

TROLDEHØJ- STRANDENGE

Mekanisk kontrol af Rynket

rose:

ROSA RUGOSA

Af: William Ross Andersen

- Historie
- Forord
- Reference
- Project layout
- Project udførelse
- Omkostninger
- afslutning

ROSA RUGOSA

Rynket rose (*Rosa Rugosa*) kaldes ofte hybenrose eller klitrose, for den vokser ofte i klitterne og har store saftige og røde hyben, der kan bruges til marmelade. Klitrose er et uheldigt navn, da en anden naturligt hjemmehørende roseart allerede hedder klitrose - denne har små sorte hyben og hvide blomster.

Rynket rose er det rette navn, da både blade og blomster er rynkede. Blomsterbladene er krøllede som silke og er oftest mørk pink, men kan også være hvide. Blomsterne dufter kraftigt af roser, og de kan lugtes flere meter væk i stille vejr.

Bladene er store, brede og mere græsgrønne end hos andre rosenarter. Bladene er rynkede og har en bladoverflade med føleligt relief.

Rynket rose er en stærkt grenet busk med lange rod-udløbere. Stilkene er meget tæt tornede med cm-lange tynde og lyst brune torne. Planten kan blive halvanden til to meter høj på gode jorder. I klitterne er den ofte under en halv meter. En enkelt plante kan dække store arealer - op til 100 m²

Hvor kommer den fra?

Planten blev indført til Danmark i 1800-tallet som prydblade fra det nordøstlige Asien og blev første gang observeret forvildet i naturen i 1875.

Rynket rose ses alle vegne i sommerhusområder, ved vildtremisser, i haver og ikke mindst langs kysterne, hvor den kan dække store arealer. Planten kan ikke anbefales til udplantning i vildtremisser - dette kan få alvorlige konsekvenser for den oprindelige flora.

Forord

Alvorlige konsekvenser, forårsaget af Rynket Rose, kan netop ses på eng arealerne vest for Troldehøj, i Jægerspris skydeterræn. Her, har roseplanterne fået lov at brede sig uhindret i årevis, hvilket har medført at store områder, især langs kysten, er dækket af tætte buskads af Rosa Rugosa, -smukt, men intet andet gror der. Disse roser undertrykker og kvæler totalt den oprindelige flora. En forklaring på dette fænomen, er blandt andet den tætte bladvækst, som meget effektivt udelukker alt lys fra eventuel bund vegetation. En anden faktor er, at planten muligvis udskiller en naturlig plantegift i jorden, som den selv er immun overfor men, som undertrykker anden vegetation.

Netop disse områder er botanisk meget vigtige. Her gror bla. Den sjældne Trekløft Stenbræk og andre biotop typiske arter så som : Gul Evighedsblomst, Vild Løg, alm. Røllike, Strand Ært, Strandkål, Glat Ærenpris, Fåre Svingel, Eng Havre, Eng Rørhvene, m. m.

For at begrænse Rynket Rose's fremtidig udbredelse, blev der i foråret 2005, påbegyndt et forsøg med Mekanisk kontrol af denne ubudne gæst.

Reference

- Drifts-og Plejeplan for Jægerspris Skyde- og Øvelsesterræn 10.2 og 13.7
- Skov og Landskab
- Almindelig viden og erfaring, fra min Agri uddannelse og erfaring, både her og i udlandet.
- Håndbog for driftplanlægning

Project layout

Gennem flere år har jeg bemærket, at Hybenbuske ikke tåler vedvarende nedslåning, især hvis trimning finder sted på de for planten kritiske tidspunkter: Marts/ April, Juli, September.

- Marts/ April når nye blade, skud og rødder sættes
- Juli, når blomster og bær kræver megen næring
- September, når planten samler ny næring til vinterforråd

Det gælder om at lade planten gro i god vækst- bruge masser af næring og energi, til at sætte frugter- hver gang- og så, Slå den ned ! Derved udsulter man planten og rodsystemet totalt ; den vil til sidst dø.

Der er også frø, som vil spire, så snart de får lys nok. Derfor gælder det om, at få anden vegetation til at gro op, og dække de nye rosenskud og planter, så de bliver dækket for lys. Dette giver konkurrence og mindre næring.

To test-plots, i Troldekovs området, har nu kørt i fire sæsoner. Her er mekanisk bekæmpelse af Rosa Rugosa blevet udført med succes, ved hjælp af en traktor og en seks meter Slagleslåmaskine.

Kun få planter er stadig i live, med kun en nedslåning årligt, de sidste tre sæsoner.

Nu skal disse erfaringer afprøves i Project: Troldehøj Strandenge.

Da, strandengene er midt i et militært skydeterræn, skal alt arbejde planlægges således, at det falder udenfor aktive skydeperioder. Det primære formål er, at holde hyben planterne nede, og få genetableret de naturligt forekomne græsarter, som ex. Fåresvingel, Enghavre, Eng Rørhvene, med flere. Således at den bare jordbund dækkes af vegetation, som kvæler de overlevende Hybenplanter.

Project udførelse

Maskiner til rådighed :

- 140 hk. Traktor
- 2.5 meter Buskrydder
- 6.0 meter Slagleslåmaskine
- Håndbåren buskrydder

Da der er mange store sten i området som skulle ryddes for rosenplanter, ville det tage en speciel teknik, at få behandlet en kilometer, tyve meter bred bevoksning, som var op til to meter høj og totalt dækkede bundarealet, og dermed sten, drivtømmer, mv.

For ikke at få smadret Buskrydderen totalt, besluttede jeg derfor at udføre første etape i foråret, lige efter at planterne var begyndt at sætte grønne skud, og man til en vis grad kunne se gennem buskadset. Derved kunne de største sten undgås og planterne ville lide et alvorligt setback.

Det virkede; og de ca. 20000 kvadratmeter blev ryddet på seks timer, uden en eneste brækket kniv i Buskrydderen. Alt der var tilbage, af dette uigennemtrængelige Hyben buskads, var stubbe på ca. 15 cm. høje. Plus to smalle striber af buske, til at danne et sammenlignings grundlag.

Rapport :

- 17/18 Marts 2005, 1-2 meter høje buske, slået af med buskrydder og traktor havde grønne skud og knopper slået af til ca. 15 cm. stubbe.
- 26. Juli 2005, 10- 30 cm. Høje buske nye planter slået ned med 6.0 meter Slagleslåmaskine de nye rosenbuske havde blomster og store grønne knopper blev slået af til ca. 10 cm. Stubbe.
- 30. Nov. 2005, planter er kun ca. 10- 12 cm. høje, meget små og sygt udseende, græs er allerede begyndt at gro over planter af Rosa Rugosa trimmet pletter af areal, langs strand og på enge, hvor det var nødvendigt,- ikke meget.
- Planterne er synligt sat tilbage i vækst og trivsel !
- 5. April 2006, plantestubbene er kun lige begyndt at sætte knopper. Trimmet omkring sten og pæle med håndbåren buskrydder. Checket floraen – enkelte græsser er begyndt at skyde grønne blade.

Omkostninger- 1. år

• 10 mandtimer	@ 112,- kr./ tim.	= 1120,- kr.
• 130 L. brændstof	@ 6,- kr./ L.	= 780,- kr.
• Traktor/ Rotorklipper	@ 275,- kr./ ha * 6 ha	= 1650,- kr.
• Hånd buskrydder	@ 150,- kr./ tim. * 2 tim.	= 300,- kr.
•		
	I alt	= 3850,- kr.

Afslutning

Project Troldehøj Strandenge, ser på nuværende tidspunkt, April 2006, ud til at virke. Dette er et langtids Project, som vil køre i flere år, og tiden vil vise om vi mennesker, atter en gang, vil være i stand til at udrydde en plante art fra jordens overflade. En ting står dog helt klart: hvis vi arbejder med naturen, og lader den hele sig selv, vil vi have en meget større chance for succes, til at kontrollere en ubuden gæst som Rosa Rugosa.

Vi kan bruge alle de tilrådighed værende midler :

- Afslåning , med traktor eller manuelt
- Afbrænding
- Afgræsning

En sikker måde, at nå målet, er dog at bruge den rette Taktik :

- Ram hyben planterne fra flere vinkler, uden at beskadige den oprindelige flora.
- Udfør det mekaniske arbejde på det mest strategiske tidspunkt, for at gøre bekæmpelsen økonomisk rentabel.
- Lad Naturen gøre hovedparten af arbejdet.

William Ross Andersen
Kulhusvej 51
3630 Jægerspris

47503819

~~wa~~@privat.dk

Wra-4

Jægersprislejren
Hovedgaden 71
Postboks 39
3630 Jægerspris

tlf. 47567373

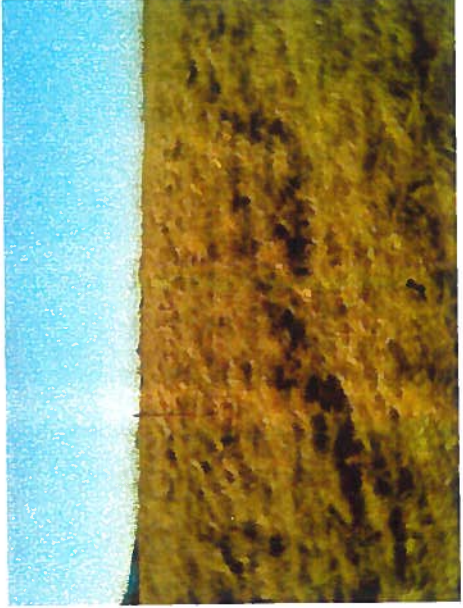
fax: 47567399

jaepl@post 7.tele.dk

TROLDE SKOK- TEST PLOT

MARTS 2000

MARTS 2000

SEP 2002

TROLDE HØD

FEB 2006

SIKHND ENGE

17 MARTS 2005